

V Evropi in v Aziji, in sploh v vseh onih deželah, ki so spremenjene v bojišča je milijone brezdomcev. Umirajo v trumah v sled lakote in epidemij.

Nacijski vplivi v centralni in v Južni Ameriki

ARGENTINA IGRALA NA VSEAMERIŠKI KONFERENCI VLOGO, KI JI NE BO V KORIST. — UPRAVIČENE MRZNJE, KI SE JIH SE DOLGO NE BOMO OTRESLI

Za Zedinjene države je življenjsko važno, da imajo vselej, kadar so zapletene v vojno, na svoji strani ves ameriški kontinent.

Ze precej let so vse ameriške dežele v članstvu v panameriški uniji in so reševale na posvetovanjih svojih zastopnikov probleme, ki so jim skupni.

Kampanja proti Zed. državam

Iniciativo za enotnost in sodelovanje dežel na ameriškem kontinentu so vodile Zed. države. Posebno neguje to skupnost naš sedanji predsednik Roosevelt in bas on si je največ prizadeval, da bi dežele v Severni, Južni in centralni Ameriki spoznale, kako zelo si lahko pomagajo, če se iskreno odločijo za vzajemnost.

Roosevelt je v teh prizadevanjih odločno pokazal, da mu je resnično za skupnost. Vsaki deželi na tem kontinentu je bil pripravljen svoje načelo za enotnost dokazati posebno na ekonomskem polju, ki je najvažnejše.

Argentina edina se upirala

Ko je Japonska udarila na Havaje in Filipine, se je 9 ameriških republik takoj pridružilo Zed. državam in bodisi napovedale Japonsko vojno, ali pa prekinilo z njo diplomatske odnose.

Argentinski podpredsednik, ki nadomestuje bolnega predsednika, in argentinski minister zunanjih zadev sta Zedinjene države označila skoraj direktno za kalilko miru in v diplomatskem jeziku poudarjala, da je Nemčija koristna gospodarstvu Južne Amerike.

Argentinska vlada se je v tej svoji politiki zamerila Zed. državam, ki so ji ekonomsko v zadnjih petih letih veliko pomagale.

Na konferenci v brazilskem glavem mestu Rio de Janeiro se je argentinsko zastopstvo odločno postavilo proti Zed. državam in s tem kajpada v prilogo Hitlerja.

Argentina ne trdi, da je proti Severni Ameriki, ali zoper Rooseveltovo politiko, naglašala, da se je v njeni politiki odločila delovati sebi, ne pa kakoli drugi deželi v korist.

Smatra, da ko mine vojna, postane Nemčija in Italija njeni najboljši odjemalki. To sklepa pravilno. A v interesu nas vseh je, da nobena dežela

na tem kontinentu ne uravnava svoje politike očišču v prid.

Zed. države ne zahtevajo privilegijev

Vodilni zastopnik na panameriški konferenci je bil Sumner Welles, podtajnik Zed. države, ki je najprej govoril, da ne pričakujemo od držav na tem kontinentu nič drugega kot sodelovanje za preureditev sveta na tak način, da bo vsem v korist.

Argentinski minister zunanjih zadev mu je odgovoril, da se naš predlog sicer lepo glasi, toda smo vendarle imperialistična dežela. Ni rekel tega direktno, toda dovolj razločno, da so ga vsi razumeli. Welles je dobil vzlic argentinski opoziciji, kateri so pomagali tudi zastopniki republike Čile, oporo vseh ostalih ameriških dežel. Poudaril je, da so Zed. države velesila ne samo tega kontinenta, nego gospodarsko najjačja na vsem svetu. Ne zahtevajo ničesar od nikogar, so pa za ureditev razmer tako, da nam ne bo treba spet po nekaj letih v nove vojne.

Mehika dobra zaveznica

Za zelo dobro sodelavko z Zed. državami se je v sedanji situaciji izkazala republika Mehika. Čim je nas Japonska napadla, in so nam tik za njo napovedale vojno Nemčija, Italija in njuni trabanti, je mehika vlada pretrgala diplomatske stike z ošišcem. Sedanji in

(Nadaljevanje na 5. strani)

Ni važno le da zmagamo v vojni, nego tudi, kakšen naj bo mir

Poudarjajo nam, da je najvažnejše sedaj edino to, da zmagamo. Iz izkušenj vemo, da je prav tako važno tudi vprašanje, kakšen naj bo mir.

Ubežni vladarji, bogataši in drugi, ki so zlohka živeli, sicer tudi delujejo za zmago, a še bolj se zanimajo za "mir". Hočejo ga pod geslom "demokracije" takega, ki naj bo njim v korist.

Armado na bojiščih tvorijo nad 80 odstotkov delavci in kmetje. V industriji in na poljih se morajo v korist armade in dežele v splošnem gnati najbolj industrialni delavci in kmetje. Slednji od zore do mraka, in še ponoči, ne da jim bi kdo plačal naduře.

Vladajoči sloji smatrajo, da je naloga delavcev in kmetov le garati in se bojevati za domovino. Ko zmagajo, naj delajo dalje, mir pa bodo oni sklenili.

Stotine milijonov delavcev in kmetov je prizadetih. Čemu ne bi spoznali, da ker je njihova dolžnost boriti se v armadah, ali pa delati in plačevati zanje, naj bo tudi sklepati mir njihova pravica?

PRESOJANJA DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

Življenjske potrebnice so se meseca decembra le nekaj malega podražile. Tako poročila merodajni vladni urad. Koliko je na njemu resnice, vedo gospodinjice.

Argentina se moti, če misli, da si s kljubovanjem Zedinjenim državam koristi. Dela si škodo in izgublja na prestidžju.

Japonska se baha da kaj. Njen premier zagotavlja, da predno bo vojne konice, bodo Zed. države na kolensih pred mikadom in ga prosile milosti. Premier Tojo to morda verjame, mogoče ne. Mi v Zed. državi pa si lahko očitamo greh, da smo oboževali Japonsko veseskozi do zadnje jeseni, čeprav smo mnogi svarili, da si nakopavamo veliko nevarnost.

Kaj je z Anglijo? Ljudje ne razumejo, da je bila njena vedno le ha morju. Sedaj se ni ti na valovih nič kaj ne postavi.

Sovjetska Unija noče z Japonsko sedaj nikakega spora. Tudi vlada v Tokiu si ga ne išče. Dandanašnje vojne so čudna stvar. V interesu Japonske in Rusije je, da sta v miru, a v korist Nemčije in Italije je, da je Japonska v vojni z Anglijo in Zed. državami.

Zvezni uradniki, med njimi agrikulturni tajnik Claude R. Wickard, ki nas strašijo s pomanjkanjem in z draginjo, delajo ljudstvu neizmerno škodo.

Nekatere kompanije so zvišale delavnik iz 40 na 44 ur da bi pri tem dvignile tudi mzdo. Smatrajo, da je bila dovolj visoka že takrat, ko se je

s pomočjo NRA znižalo delavnik.

Burma je dobila v tisku sloves zaradi svoje ceste iz angleških pristanov do Kitajske. Dobil je nov "sloves", ko se je zaženo, da je njen premier U. Saw, angleško vzgojen mongolec, petokolonec. Paktiral je z Japonci, a Angleži so njegove nakane izvedeli in ga potisnili v luknjo. U. Saw je bil na svojem ne še tako davnem obisku zelo prijateljsko sprejet tudi v Washingtonu in bil predsednikov gost.

Nemške čete se umikajo iz vseh zasedenih dežel, posebno iz Francije in Norveške. Poslane so na ruska bojišča. V Francijo so bile poslone v nadomestilo italijanske čete.

V Angliji je delavcem stajkanje še vedno dovoljeno. Pametno ali ne, noben zakon jih jim ne zabranjuje. Tu je pa razvpito, kot da so stavke vzrok, ker ne moremo kar naglo zmagati v vojni.

Brezposelnih bi se ameriški politiki radi ognili, češ, da jih ni treba, ako hočejo delati. Roosevelt je dejal, da se tega vprašanja ne more rešiti na tak način in predlagal, da naj dovolj kongres za relief \$300,000,000.

Mehiška republika se je v sedanji vojni izkazala za najboljšo prijateljico Zedinjenim državam. Pomaga nam gospodarsko, v propagandi in na vse druge možne načine. Hvaležna nam je za prijateljstvo, ki ga je

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Nemške izgube na ruskih bojiščih postajajo usodne

Sovjetska vlada pravi, da je bilo od 6. decembra, pa do 17. januarja, ubitih na ruskih bojiščih nad 300,000 Nemcev. To ob enem pomeni dvakrat toliko ranjenih.

Isti moskovski komuniké pravi, da so v omenjenem času Rusi uničili 1,100 nemških letal in zajeli 4,800 topov, nad 3,000 mrtarjev, 8,000 strojnih pušk, 15,000 avtomatičnih pušk, 1760 tankov, nad 200,000 min in 30 milijonov nabojev.

Seveda, razume se, da je v teh bitkah tudi Rusija mnogo izgubila.

Za Nemčijo pa postaja vojna v Rusiji že kar usodna. Prvič, od kar je Hitler pričel s svojimi nepremagljivimi vpadi, se je dogodilo, da bitke izgublja in se mora umikati. Njegova obožena sila je še zmerom ogromna in Rusija bo morala skozi težke, krvave napore, predno zmagata.

"Kvizlingi" v Rusiji niso dovoljeni

Sovjetska vlada je kaznovala z usmrtno tveganje vsakega, ki je v okupiranem delu prevzel župansko ali kakršnokoli drugo službo pod nemško vojaško oblastjo. Smrtno obsodbo je izvršila v občinah, ki jih je v sedanji svoji ofenzivi vzela Nemcem. Ker je pod nemško oblastjo še nad 50,000,000 prebivalstva Sovjetske Rusije, je med njimi veliko takih, ki jih čaka smrtna kazen. Namreč ako se sovjetski armadi posreči nadaljevati s prodiranjem. Nekateri izmed novih oblastnikov so morda res "Kvizlingi". A večina so službe prevzeli, ker so jih morali. Vsaka oblast, brez razlike, si išče pomočnike v krajih, ki jih okupira.

Akcija v pomoč jugoslovanskim vojnim vjetnikom

Organizacija The American Friends of Yugoslavia naznanja v pismu z dne 16. januarja 1942, da je poslala prvo pošiljavo pletenin v taborišča, v katerih drže Nemci jugoslovanske vojne vjetnike. Naslov društva je 8 W. 40th St., New York City. Med aktivnimi članicami je poleg Srbkinj in Hrvatit tudi nekaj Slovenk, med njimi Anna P. Krasna in Ivanka Zakrajšek.

Nad 100,000 ljudi v Chicagu odvisnih od reliefa

Relifna administracija v Chicagu pravi, da je v tem mestu decembra minulo leto prejemale vladno podporo 113,952 ljudi.

Naročite si Ameriški družinski koledar, letnik 1942. Stane \$1.00.

John L. Lewis se je gibanju CIO jako zameril

ROOSEVELT PREKRIŽAL ZLOKOBEN NAČRT. — GREEN SE UJEL, NATO IZJAVIL, DA NIMA Z LEWISOVI INTRIGAMI NIČESAR OPRAVITI. — PHILIP MURRAY SE UPRL

Med prvimi, ki je priznal, da se je vjel Lewisovi "mirovni" potezi za združenje unij, je bil William Green.

Brez njegove vednosti je bilo dogovorjeno, da se ga upokoji z enako plačo, kot jo prejema sedaj. Znaša \$20,000 na leto. Šele ko mu je predsednik Roosevelt pojasnil intrigo, se je Green požuril z izjavo, da so Lewisova zakulisna pogajanja brez vrednosti.

Lewis udaril po CIO

Ne samo, da je John L. Lewis hotel izvršiti svoj udar na AFL, nego se je odločil vzeti življenjsko žilo tudi unijam CIO.

Zanimivo je tole. Na konvenciji AFL pred leti, na kateri se je Lewis odločil pričeti novo unijsko zvezo, se je v prerokanjih fizično stpel. Njegova tarča je bil predsednik unije tesarjev "Big Bill" Hutcheson. Bilo je čudno, da sta se stela. Oba sta reakcionarna republikanca in oba sovražita Rooseveltovo vnanjo in notranjo politiko.

V pomenkih za upropaščenje Rooseveltove politike sta se dogovorila, da naj se ga ugonobi čim prej mogoče. Roosevelt pa je oprezen politik. Lewisovo intrigo je pojasnil Philip Murray, predsedniku CIO, in Wm. Greenu, predsedniku AFL. Oba sta strmelala. Posebno Green, ki se je na vso moč podvizal z izjavo, da se je AFL pripravljena nemudoma pogajati za združenje z unijami CIO.

Previden voditelj

Murray pa se ni pustil potegniti Lewisu. Skoro vsi glavni voditelji ameriškega unijskega gibanja — Lewis, Green, Kennedy, Murray itd., so svojo karijero pričeli v uniji premogarjev UMW. Lewis jih drži v pesti od kar se je polastil vodstva. Toda v tem slučaju se mu je predsednik CIO, Philip Murray

uprl in mu na kratko odgovoril, da ga Lewisova združevalna akcija nič ne zanima. "Če že pride do kakega združenja med nami, se mora to zgoditi edino skozi moj urad," mu je odgovoril.

Lewis se razjezil

Ko je Lewis dobil to Murrayjevo pismo, se je razhudil in nemudoma urpegel proti njemu ves propagandni stroj unije UMW. Lewisu ni šlo v glavo, da se mu sploh kdo, ki prejema plačo od premogarjev, upa upreti.

Vsled tega je poslal časopisom minulo soboto pismo, na stroške premogarjev seveda, v katerem je Murraya napadel in ga dolži negovanja nesloge v unijah.

Lewisov načrt je bil spreminiti ameriško unijsko gibanje spet v njegov reakcionarni tok. Glavni predsednik naj bi postal George Meaney od AFL, sedanji predsednik CIO pa tajnik skupne organizacije. Toda le začasno. Vrglo naj bi se ga ven ob prvi priliko.

Unijsko gibanje naj bi se po Lewisovem načrtu pripravilo za orodje, oziroma za sredstvo v prid republikanske stranke, in ves čas do prihodnje predsedniške kampanje naj bi delovalo za diskreditiranje Roosevelta.

Lewis je po trditvah zanesljivega časnikarja E. A. Leheyja celo obljubil jamčiti Wm. Greenu dosmrtno penzijo iz blagajne unije premogarjev. Plačevali bi mu \$20,000 na leto. A ko je Roosevelt Greena povabil na obisk, in nato še Murraya, sta oba spoznala, da ima John L. Lewis v svoji združevalni akciji zavratne namene.

Oba sta ga obsodila. Posebno Murray. Slednjega je skušal Lewis med delavci (Nadaljevanje na 5. strani.)

Delavski list je jedro delavske organizacije

Ko je pred dobrim desetletjem jugoslovanska vlada zatrla delavsko gibanje, je moglo obstati le še s pomočjo delavskih listov. Dasi pod strogo cenzuro, so vendarle zmogli vzdržati na površju ideje in družiti delavce v seznamu naročnikov. Politične delavske organizacije niso bile dovoljene.

V Zed. državah nimamo takih ovir. Vendar pa je bolj in bolj očitno, da se mora vsak pokret bolj in bolj opirati ob svoja glasila, ker le ta drže ljudi v zvezi enega z drugim.

JSZ na primer nima mnogo klubov. Naš pokret se mora radi tega opirati na naročnike Proletarca. Prijatelj nam piše, da jih naj poskusimo združiti v klube. Kar tako. Ne da bi se pri tem oni obremenili finančno, nego se le domenili, kaj lahko skupno store za svoj list in pomagajo idejam, ki jih označuje.

Dobra misel. Ideja je izvedljiva in marsikje je že izvedena v praksi.

"Delavska Politika" v starem kraju je imela nad pet tisoč naročnikov, ki so ob enem tvorili socialistično gibanje v Sloveniji. Šli bi tudi v organizacijo, ako bi jim bila dovoljena. Pa so jim razpuščali celo kulturna in sportna društva.

Pet tisoč naročnikov na Proletarca bi tvorilo med nami sorazmerno enako močno delavsko gibanje v tej deželi. Oprimimo se tega dela, pa bomo uspeli.

Ni vzroka za draginjo in ne za inflacijo

Profesor Steward Y. McMullen, ki je priznan ekonom, pravi, da ni v tej deželi nobenega vzroka za draginjo in ne za inflacijo. Slednjo dobimo le, ako izgubimo vojno, meni on.

Draginji in delni inflaciji pa se vzlic temu ne bomo ognili. Čutimo že oboje. To priznava tudi on in pravi, da je krivda temu stanju pomanjkljiva vladna kontrola in pa zakoni, ki so sprejemani v korist posameznim slojem.

Nemčija se je v prvi vojni iznebila vsega notranjega dolga z inflacijo. Enako so se je poslužile mnoge druge dežele.

Zed. države se bodo v slučajni inflaciji iznebile dolga, ki

bo znašal nad sto milijard, s tiškanjem "inflacijskega" denarja. Roosevelt in vsi člani njegovega kabineta so uverjeni, da se to ne zgodi in si prizadevajo, da zavro navijanje cen in inflacijo.

Poljedelski tajnik Claude R. Wickard je storil veliko zmoto, ko je javno oznanil, da bo do jeseni to leto zmanjkalo sladkorja. Po njegovem govoru je nastal v trgovine še večji naval, prekupci so sladkor brez potrebe zelo podražili in pripravili ljudi ob milijone dolarjev.

Špekulanti strašijo tudi s pomanjkanjem moke.

Zvezna vlada trdi, da je žita dovolj za nas in za Anglijo v

sedanji zalozah tudi ako letos ne pridelamo niti enega zrna. A vseeno so prekupci pognali cene navzgor.

Obetajo nam tudi pomanjkanje raznega sadja, ki ga dobivamo v normalnih razmerah iz drugih dežel, gotove vrste rib in še celo korenje bo težko dobiti, češ, da ga farmažerjem ne bo mogoče dovolj pridelati, ker jim manjka delavcev.

Zvezni kongres bi za reguliranje cen lahko sprejel dober zakon, pa ker poslanci ne mislijo na splošne interese, nego na svoje koristi, ali ker so jim pred očmi interesi drugih posameznikov, so zmrcvarili nekaj, kar ne bo držalo.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$5.00; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor.....Frank Zalta
Business Manager.....Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries: One Year \$5.00; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864

Delavstvo in vojna

Delavski razred v kontinentalni Evropi, ki je ob zaključku prejšnje svetovne vojne največ pomenil, je v sedanji brez besede. Veljavo ima edino v Angliji in v njenih dominijonih.

V prejšnji oziroma po prejšnji vojni je delavski razred dobil veljavo celo v deželah, kot je bila Jugoslavija. V Čehoslovaški, na Poljskem, v Avstriji, Nemčiji, Italiji, Španiji in drugod je bilo delavstvo odločujoč, ali pa sodločujoč faktor v vladah.

Svojo vlogo je izgubil v vseh, razen v tistih deželah, ki so ostale demokracije. Padel je v podložništvo zato, ker ni mogel skrahiranega starega ekonomskega in političnega sistema nadomestiti s čem boljšim, in pa, ker se je v svojem zgodovinskem poslanstvu uničil samega sebe v bratomorni borbi.

Na primer v Nemčiji, v Italiji, pa tudi drugje.

Ko je nastala Jugoslavija, je Nikola Pašić pozval v vlado tudi socialiste. Vse važne slovenske, hrvaške in srbske socialistične politike, ekonomie in znanstvenike je upregel v vladni voz.

V sedanji jugoslovanski vladi ni nikogar, ki bi mogel reči, da zastopa delavstvo. Minister Sava Kosanović je v svojem predavanju v klubu št. 1 JSZ v Chicagu dejal, da je vzrok temu desletna diktatura, ki je ugonobila delavsko gibanje v Jugoslaviji, in pa socialistično delavstvo samo, ker se je pustilo pohoditi. Dejal je, da je vztrajalo v svojih aktivnostih samo v Sloveniji, na Hrvaškem se je razbilo vsled nacionalističnega vala, v Srbiji in Bosni pa se je prilagodilo režimu, kakršen je že bil. Namreč vodilni ljudje. Ko jih režim ni več potreboval, jih je zavrgel.

Proletariat vsa sveta je upal, da si po končani prejšnji vojni ustvari socialno zaščito, demokracijo in ekonomski sistem sodelovanja. Morda bi bil uspeh, ako bi komunistična internacionala sodelovala z delavsko-socialistično mednarodno zvezo. Toda med njima je bila borba toliko, da so sovražniki ljudstva, namreč izkoriščevalci vseh vrst, imeli dokaj lahko pot. Delavske zastopnike so izrinjali iz vlad. Ob enem so si izgrudili pokret, ki ga označujemo z besedo "fašizem".

Program mednarodnega delavstva v prejšnji svetovni vojni je bil dober program. Edini, ki je pomenil odpravo vzrokov za vojne. Zal, da delavski razred v svoji najkritičnejši uri ni bil zrel zanj in se ugonobil.

Noben sloj ne trpi pod fašizmom in v vojnah toliko kakor delavstvo. Medzni delavci v fašističnih deželah so sužnji. So brez pravic. Diktatura nad njimi je tako mogočna, da se niti s pomočjo podtalnega gibanja ne morejo upreti. Nad njimi so rablji, ovaduh in vsa oblast od diktatorja pa do zadnjega biriča.

Kaj bo z delavstvom po sedanji vojni? Ali bo vrženo v še slabše razmere, v še večje zaslužnje? Ali bo postalo brezpravno tudi v onih deželah, ki so sedaj še demokracije?

Delavska stranka v Angliji pravi, da se to ne bo zgodilo. Zmaga nad Nemčijo mora biti po njenem mnenju tudi zmaga mednarodnega delavstva. V teh prizadevanjih ji pomagajo delavske stranke angleških dominijonov, posebno delavstvo Avstralijske, Južne Afrike, Nove Zelandije in Kanade.

Zal, da delavstvo Zed. držav ni tako močan faktor, kakor delavstvo omenjenih dežel. Ljudje, ki imajo tu v sedanji vojni z očiščem največja meša, niso pristali socialističnih idej; ne samo to, nego so tudi nasprotniki unij.

V marsikateri zavezniki deželi, ki so sedaj v vojni z očiščem, so na krmlu taki politiki, ki so zatrli svobodno delavsko gibanje in demokracijo enako brutalno, kakor Mussolini in Hitler.

Ako bodo na prihodnji mirovni konferenci oni odločevali, bo mir še slabši kot je bil zadnji in ob enem le odmor, po katerem nastane nova vojna.

Nedvomno bo pri mirovni mizi tudi Rusija z delavstvom. Toda kaj pa Zed. države? Dosedaj saj si ni znal ameriško delavstvo ustvariti v politiki nikakršne veljave. K sreči pa si je pridobilo v unije nekaj takih mož, ki niso nikomur naprodaj. Ako se uveljavijo, bo ameriška delegacija imela na mirovni konferenci oporo tudi v zaledju. Predsednik Wilson je ni imel.

V nekaterih zamejnih vladah, posebno v čehoslovaški, v poljski, norveški in v belgijski, je socialistično delavstvo častno zastopano. V drugih je ne samo brez vsakršne veljave, nego tudi odrinjeno. Z njim ne postopajo prav nič boljše, kakor odkriti fašistične vlade, s katerimi so v vojni.

Predsednik Roosevelt hoče, da prihodnja mirovna konferenca ne bo ponovitev versailleske zmot. Mednarodno delavstvo ima sijajno priložnost, da s pomočjo takih ljudi uveljavi mir, ki bo odprl vrata v socialistični družabni red.

Ako si želi človeštvo pravičnost in mir, si mora zgraditi socialistično družbo.

JAPONSKA SE HYALI, DA IMA PREMOC NA PACIFIKU

Propagandne peče japonske "informativne službe" zatrjujejo, da se je en japonskega cesarstva, zagospodovati na Pacifiku in na azijskem kontinentu, z dnem 7. decembra popolnoma uresničil. Japonski napad na ameriško mornarično bazo v Pearl Harborju na Havajih, in na angleški Singapor je zredil moč ameriške in angleške pomorske sile, vrh tega pa so Angličem prizadejali na morju težke izgube tudi Nemci. Na vrhu na desni je angleška noška bojnih letal Ark Royal, ki so jo potopili nacisti na Atlantiku in s tem neposredno pomagali tudi svoji japonski zaveznici.

IVAN KLICAR:

Utopični socialisti in njihova doba

Socializem, ki spaja, usmerja in vzpodbuja milijone proletarcev po vsem svetu, je vzniknil v prvih desetletjih 19. stoletja v obliki utopičnega socializma. Nazori in nauki najstarejših socialistov Karla Fouriera, Saint Simona in Roberta Owna so kmalu obledeli. Pločne misli je prevzel znanstveni socializem, kakor ga je ustvaril Karl Marx, ostalo je odšlo v zgodovinsko ropotnico. Ideje velikih utopistov se nam zdijo nerazsodne in celo smešne, če jih motrimo z višine današnjega spoznanja. Vendar zmotne misli postanejo razumljive in oprekljive, če jih presojamo v okviru danih zgodovinskih prilik in okolišč, v kateri so živeli prvi utopični socialisti.

Karl Marx je označil bistvo utopistov v manifestu l. 1848, češ, da so hoteli usmeriti razvoj v novo družbo z lastnim "iznajditeljskim" udejstvom, da so z lastnimi izmišljenimi fantastičnimi pogoji nadomestili zgodovinske pogoje osvoboditve proletariata in da so priporočali organizacijo nove družbe, ne da bi upoštevali pri tem tvorne vloge proletariata. Marx je s stališča znanstvenega socializma točno označil hibe utopistov, s čimer pa seveda ni hotel zmanjšati njihovih zaslug, da so sprožili gibanje nedoglednih, ves svet obsegaajočih dimenzij.

Mladost prvih utopistov je stala pod vtisom velikih dogodkov, kakor so bili francoska revolucija, industrijski prevrat v Angliji, osvoboditev angleških kolonij v Severni Ameriki. V silnem zamahu je francosko meščanstvo razbilo l. 1789. absolutistično državo, kakor je nastala v 17. stoletju, in sicer a podpora meščanstva, ki je takrat videlo v absolutni monarhiji lek proti fevdalni anarhiji.

Obstoj te monarhije je bil vezan na ravnotežje sil plemstva in meščanstva. Plemstvu je absolutna država pustila vse privilegije, zlasti nemoteno izkoriščanje podložnega kmetijskega prebivalstva. Meščanstvo pa je bilo zadovoljno, ker je država v lastnem fiskalnem (davčnem) interesu podpirala razmah gospodarstva in ker je dobilo pretežen vpliv v državni upravi. Vendar so v 18. stoletju produktivne gospodarske sile pod vodstvom meščanstva že tako narastle, da je absolutna država, prepojena z duhom fevdalizma, tvorila vedno večjo oviro za nadaljnji razmah. Od tod kritični stav meščanstva, ki se javlja v tlezu prosvetljeni dobi. V vseh panogah duševnega življenja prodre racionalizem, ki, oprt na čisti razum, razkraja prevzete miselne sisteme. Narodno-gospodarska

struja fiziokratov je nastopila proti precejevanju trgovine in denarja, ki je tako značilno za dobo merkantilizma (16. do 18. stol.) in zagovarjala svobodno gospodarsko udejstvom po edincev brez nadležnega nadzorstva vlade.

Naeelo o božjem izvoru oblasti je nadomestila misel, da izvira oblast iz ljudstva in da je država nastala po svobodnem dogovoru poedincev (Rousseau). Hude udarce je utrpela cerkev (Voltaire), ker se je preveč povežala z absolutizmom. Nove nazore, ki so bili v nasprotju z dotedaj vladajočimi, so podtaknili naravi in tako se javlja naravno pravo, naravna filozofija in vzgojeslovje in celo naravna religija. Ogorčenje meščanstva je raslo, ko je razmetavanje državnega denarja po dvoru in plemstvu povzročilo kronično hiranje državnih financ. Grozil je državni bankrot in to je potisnilo v opozicijo najpremožnejše meščanske finančnike, ki so z nabavami, posojili in zakupi sodelovali pri izkoriščanju ljudstva. L. 1789. so bili sklicani generalni stanovni, da rešijo državne finance. S tem se je začela revolucija, tretji stan (meščanstvo in kmečko prebivalstvo) se je dvignil proti plemstvu, duhovščini in absolutni državi. Prvič po starem veku so se sedaj borili za oblast razredi in stranke, ne da bi pri tem posvetne interese maskirali z verskimi gesli. Ideologija krščanstva je dobila nepopravljiv udarec.

Francoska revolucija je bila politična in socialna. Kmet se je oprostil vezi, vse stanovske predprave so se odpravile. Vse misli prosvetljene dobe so se strhile v znameniti "pravičar človeka in državljana", ki tvorijo uvod k prvi francoski ustavi iz leta 1791. Tvorile so pozneje osnovo liberalnih pokretov v Evropi. Absolutno monarhijo je zamenjala ustavna, toda tudi ta se je ohranila samo do septembra 1792., ko jo je nadomestila republika. Svoj višek je dosegla revolucija, ko je zavladala teroristična diktatura malomeščanstva pod vodstvom jakobincev, ki si je nadela nalogo, da reši republiko pred zunanjimi in notranjimi nasprotniki. Padec te diktature termidorja (27. julija) 1794. i. pomeni obrat, planteca strast revolucije je začela ugašati, reakcija je naglo napredovala, državne oblasti se je polastila "zlata" mladina v zvezi s spekulantmi in vojnimi dobičkarji.

Prav očitno zlasti v dobi diktatorja (1795-99). Vojška, ki je med tem zmogovito odbila napade reakcionarnih evropskih držav, je postala važen in

odločujoč faktor notranje politike. Razočaranje nad sadoi revolucije, ki se javlja kot posledica brezplodno potrošenih energij, in resnična skrb za ohranitev glavnih pridobitev revolucije je dala potrebno psihološko podlago za vojaško diktaturo Napoleona.

Napoleon, ki je odslej vladal Franciji kot prvi konzul (1799-1804) in cesar do l. 1814., ni nikdar pozabil, da je otrok meščanske revolucije. V njegovem zakoniku Code Napoleon se zrealizirajo vse zahteve meščanskega razreda, kakor enakost pred zakonom, odprava stanovskih razlik, trdno lastniško pravo in socialno reakcionarna tendenca. Meščanstvo in kmečko prebivalstvo je radevolje prenašalo omejitve državljanovskih svobod in imperalistično zavojevalno politiko vsaj tako dolgo, dokler je bila ta uspešna. Končno se je združeno napora evropskih sil posrečilo, zrušiti Napoleona. Po dunajskem kongresu l. 1815. je zavladala v Evropi huda reakcija, povsod se je skušalo več ali manj uspešno upostaviti stanje pred francosko revolucijo. V Francijo so se sicer vrnili Bourboni, vendar je moral kralj Ludovik XVIII. sprejeti glavne politične, socialne in administrativne reforme, ki so se med tem izvršile.

Jasno je, da so se morali označiti dogodki zrealizirani v življenju in delu francoskih utopistov. Saint-Simona in Fouriera je oblikoval duh prosvetljene dobe, njen velikokrat plitki racionalizem, spojen z veliko samozvestjo in vero v moč človeške misli. Ravno tako se ni nista mogla odtegniti razočaranja, ki je prevzelo generacijo, ki je preživela višek francoske revolucije. Razglašeni zgodovinski razvoj je bistril vid za politične in socialne pojave, o vival pa je točno presojanje gospodarstva, ki je trpelo vsled izjemnih prilik politične prirode. Zato se Fourier sploh ni nikdar seznanil z industrijskim prevratom v sosedni Angliji, Saint-Simon pa zelo pozno in samo posredno.

Industrijski prevrat v Angliji se je izvršil kmalu po sredini 18. stol. Uvedli so se prvi predilni stroji (Arkwright, Hargreave), izpopolnil se je parni stroj (James Watt), nastale so prve tovarne. Industrijski kapital je postal važen faktor v gospodarstvu, vrste proletariata so se naglo množile. Politični stroj je bil že od konca 17. stol. tak, da ni oviral razvoja produktivnih gospodarskih sil.

(Dalje prihodnjic.)

Zvezna vlada zavira podraževanje živil

Delavski oddelek zvezne vlade poroča, da so cene živilom narasle meseca decembra povprečno le tri desetine enega odstotka. Omenja, da je to od zadnjega marca lanskega leta najmanjši narastek.

CENZORSKE ODREDBE ZA DOPI-SOVANJE Z LJUDMI V INOZEMSTVU

Navodila onim, ki bi radi pisali svojem bodisi v sovražnih ali pa v prijateljskih deželah

Dopisovanje po pošti s sovražnimi dežalami in z onimi, ki so zasedene od sovražnika, je bilo označeno za nezakonito in se ne bo več dovoljevalo. Tako je odločil ravnatelj cenzure (Director of Censorship).

Dve izjemi pa se bosta dovoljevali. Kratka pisma osebne narave se smejo pošiljati potom Rdečega križa in tudi dopisovanje z vojnimi ujetniki je izključeno iz splošne prepovedi. Za dopisovanje z osebami v inozemskih deželah, ki niso sovražne, je ravnatelj cenzure tudi objavil nekoliko pravil, da se olajša in omogoči naloga cenzure in da bo ista čim mogoče bolj ekonomična.

1. Ime in naslov pošiljatelja mora biti napisano na zunanji strani kuverte, kakor tudi na pismu znotraj.

2. Vsa pisma naj bodo po možnosti pisana v angleščini, dobro čitljiva, jasna in kratka. Nikake kratice, označbe, fraze ali tajni znaki naj se ne rabijo, ko se omenjajo ali opisujejo kake osebe, tvrdke, kraji in druge informacije.

3. Ako se piše v drugem jeziku kot v angleškem, naj se na sprednji strani kuverte označi, v kakem jeziku je pismo pisano.

4. Vsake opombe o obrambenih zadevah, potovanju ladij

ali vremenskih razmerah so prepovedane.

5. Tvrdke, ki se bavijo z munijev in enakimi produkti, naj tega ne omenjajo.

6. Tvrdke in posamezniki morajo odklanjati, da bi posredovali za prejemanje in pošiljanje poštinih dopisov v korist osebam v inozemskih deželah, s sledečimi izjemami:

7. Član vojske, ki dopisuje z inozemskimi dežalami, ne sme navesti ime svojega postnega urada, postaje ali tabora. Mesto tega naj navede za svoj naslov številko svoje vojaške enote v skrbi poštarja v New Yorku ali San Franciscu, ali pa naslov kakega prijatelja ali sorodnika v Združenih državah, na katerega naj se pošlje odgovor.

Ravnatelj cenzure je posvaril, da bo vsako ravnanje proti tem pravilom pošiljatelj dopisa zakasnilo ali pa se ga bo vrnilo pošiljatelju.

Common Council—FLIS.

Anglija vjela mnogo italijanskih generalov

Angleška armada je na raznih bojiščih v Afriki vjela 79 italijanskih generalov, večinoma v Etiopiji, Eritreji in v Libiji.

STARE VESTI IZ SLOVENIJE, KI PA SE V ENI ALI DRUGI OBLIKI PONAVALJAJO

Casnikarski oddelek jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu poroča v dopisu z dne 18. januarja med drugim sledeče:

Washington, 18. jan. (JCO). — Iz znanstvenega vira smo prejeli naslednje vesti iz okupirane Slovenije:

Dne 29. septembra 1941. je bil v Ljubljani na ulici izvršen atentat na Johana Notar, uradnika Gestapo. Notar je bil ubit, storilci so pobegnili.

Dne 3. oktobra 1941 je bil v Ljubljani odprt Ljubljanski jezerski velesej. Se pred pričetkom vojne je velesejska uprava gradila ogromne nove zgradbe in razstavne paviljone, ki žalibog sedaj služijo Italijanom. Dne 7. oktobra od 1/8. uri zvečer je v glavni zgradbi pri vrodu eksplodirala bomba, ki je porušila vhod in glavno zgradbo.

Na dan otvoritve velesejma so bile po nalogu italijanskih okupatorskih oblasti v vseh izložbah in hišah nalepljene slike kralja Viktorja Emanuela in Mussolinija. Ze drugi dan pa je mestna policija odstranila vse te slike s hiš, prav tako pa tudi

lastniki lokalov iz svojih izložbenih oken. Zakaj? Vsaka hiša je to jutro dobila odlobo mestnega poglavarstva, podpisano od magistratnega direktorja, da se morajo te slike takoj odstraniti in to po želji in zahtevi italijanskih vojaških oblasti. Ta odlok je bil ponarejen, napravil pa je veliko zmedo, mnogo smeha — toda slike so bile odstranjene in se niso povrnilo.

Bivši ban dr. Marko Natlačen in bivši minister Ivan Pucelj sta odstopila kot člana posvetovalnega odbora ljubljanske provincije. Ostavki sta motivirala s tem, da so se razmere v tej provinci bistveno poslabšale in da okupatorske oblasti ne drže dane besede in obljube, zato nočeta več nositi nikake odgovornosti.

Iz privatnih pisem, ki so jih dobili naši ljudje iz slovenskih krajev zadnje jeseni in to zimo, smo izvedeli o tamkajšnjih razmerah mnogo več kot iz prej citiranih par notic. Največ pisem je prišlo iz Gorenjske, ki je pod Nemčijo. Iz Ljubljane in iz Dolenjske, ki je pod Italijo, pa jako malo. Izgleda, da je italijanska cenzura pustila v svet pisma Slovencev, ki so pod Nemčijo, tista pa, ki so opisovala, kako se jim slabo godi tudi pod Italijo, pa je uničila. To pojasni, čemu je končno prišla delovati v Ljubljani poleg italijanske tudi nemška cenzura.

Tole mi ne gre v glavo?

Cemu toliko delavcev verjame, da so delodajalci vsi patrioti, izdajalci in petokolonci pa samo med proletarij?

TISKOVNI FOND PROLETARCA

II. IZKAZ

(Oni, ki so prepevali po dolarju, so večinoma podpirali novega predloga Toneta Tomšiča iz Oaklanda, Calif., kot novoletno darilo Proletarcu.)
Barborton, O. Mike Kopach \$1.00.
Cleveland, O. Klub št. 27 JSZ \$50; Felix Strumbelj \$5, skupaj \$55.00. (Poslal John Kriebel.)
Girard, O. Sophie Tancek \$4.10 (del provizije od oglasov v koledarju), John Bogatay nabral v veseli družbi \$1.75, skupaj \$8.85.
Youngstown, O. John Petrich \$1. (Poslal John Bogatay.)
Sharon, Pa. Slov. del. dom \$1.00. (Poslal Joe Cvelbar.)
Bridgeport, O. Joseph Snoy \$1.00.
Burgittstown, Pa. Joseph Krmel \$1.80. (provizija od prodaje koledarja.)
Cicero, Ill. Anton Putz \$1.20.
Moon Run, Pa. Po \$1: Jacob Ambrozich in Anton Petrovčič, skupaj \$2.00. (Poslal Jacob Ambrozich.)
Yale, Kansas. John Jencić 50c. (Poslal Anton Shular.)
Aliquippa, Pa. George Smrekar \$1; Anton Groznik 60c, skupaj \$1.00. (Poslal Geo. Smrekar.)
Detroit, Mich. Frank Kresse \$1.00. (Poslal Leo Junko.)
Skupaj \$75.95, prejšnji izkaz \$28.13, skupaj \$104.08.
Opomba: V zadnjem izkazu za 1941 pomotoma izpuščen Frank Ovea iz New Brighton, Pa., prispeval 25c, vrsto poslal zanj George Smrekar iz Aliquippa. Pravilni končni izkaz za 1941 je torej sledeč:
Skupaj \$52.75, prejšnji izkaz \$1.431.26, skupaj \$1,484.01.

IGNAZIO SILONE:

FONTAMARA

ROMAN IZ FAŠISTIČNE ITALIJE

Z avtorjevim dovoljenjem prevedel TALPA

(Nadaljevanje.)

Polovica celice je bila izpolnjena s cementnim prizidkom, ki je bil nekoliko višji od običnega tlaka in je služil za ležišče. V kotu je bila luknja, čije namenem je bil tudi jasen. Oba jetnika, ki smo ju našli v celici, sta ležala iztegnjena v drugem kotu, za vzglavje sta jima služila zložena jopiča. Jaz sem takoj napravil po njunem zgledu: legel sem na cement, si slekel jopič in ga potisnil pod glavo. Berardo in Avezzanec pa sta se začela razburjeno pogovarjati, pri čemer sta se sprehajala po celici. Avezzanec je najbrže radi obeh neznancev govoril prav tiho, kar pa se Berardo ni posrečilo. Od vsega pogovora sem razumel samo to, kar je govoril Berardo:

"Tale zgodba o velikem Neznancu me ne prepričuje. Ali je ta Neznanec iz mesta ali je kafe? Če je iz mesta in namerava v Abruzzo, mora imeti še prav poseben namen?"

"Toda, saj se mestnim ljudem vendar dobro godi," je dejal. "Godi se jim dobro, ker izropavajo kafe. Dobro vem, da so tudi v mestu revni ljudje. Peppinu Goriano se je na primer prav slabo godilo in tudi kavalieri Paziensa ne živi v izobilju. Zato pa vsi ti niso pravi mestni ljudje, nego so v mesto preseljeni kmetje..."

"Često, kadar je poizkušal Berardo govoriti tiho, sem izgubil nit pogovora, toda iz Berardovih in Avezzanecovih kretenj sem spoznal, da se nista mogla sporazumeti. Prav takrat, ko je bilo najbolj potrebno govoriti tiho, je Berardo obstal in tedaj ga nista razumela samo naša neznana tovariša v celici, nego vrhu tega po možnosti še ljudje v sosednjih celicah."

"V zavoju, ki so ga našli v krčmi, so bili pač časniki? ... In radi kupa potiskanih papirnatih cunj pozapre toliko ljudi? Koliko bo že neki vreden takle zavoj papirja?"

Avezzanec ni bil samo simpatičen, nego tudi potrpežljiv mož. Poprosil je Berardo, naj govori tiho, in ta mu je obljubil, toda obljube kar ni mogel držati.

"Zveza mestnih in kafonov? ... Toda mestnim se godi dobro in kafonom se godi slabo. Mestni jedo dobro, pijejo dobro in ne plačujejo davkov. Mestni delajo malo in zaslužijo mnogo. ... Po dvajset lir na dan, da pretopajo druge, ne da bi bili sami tepeni! Treba je samo pogledati, koliko moramo mi plačevati za blago, železo, klobuke in podplate. ... Mi kafoni smo kakor črvi. Vsi nas izropavajo. Vsi hodijo po nas. Vsi nas izrabljajo. Celotno don Circostanza se je zvezal proti nam. Celotno ..."

Avezzanec ga je poslušal z razprtimi očmi. "Strašno," je zamrmral predse. "Kaj res verjameš v vse to, kar govoriš? Ali vsi kafoni mislijo tako kakor ti?"

"Ne razumem," je Berardo takoj nato znova začel, "ne razumem, čemu so mestni natisnili časniki, ki ga zastopajo dele kafonom. ... Tudi ne razumem, čemu se veliki Neznanec ne briga za svoje zadeve? Ali je morda trgovec s papirjem in tiska časnike, da bi se iznebil papirja?"

"Kaj so vsi ti ljudje, o katerih mi pripoveduješ, znoreli, da hočejo na galeje?" sem slišal Berardo dalje vpraševati. "In če niso nori, čemu potem delajo vse to? ... In tisti, ki si mi o njih pripovedoval, ki jih je dala vlada postreljati, kakšen poklic so pa imeli? ... Ali so se morda dali postreljati zato, da bi varovali svoje trgovske koristi?"

Avezzanec je moral spoznati, da mu Berardo ugovarja predvsem radi sebe. Tisto upanje, ki ga je gojil pri odhodu iz Fontamare, je bilo razbito. Možnosti, da bi si sam koval svojo usodo, da bi našel delo in si kupil kos zemlje, ni bilo več. Vsa pota so bila zaprta. Podesta je tako hotel. V nacionalnem oziru docela nezanesljiv,

in s tem so bila vsa pota zazidana. In tako se je moral Berardo znova oprijeti svojega starega načina mišljenja. Ugovori Avezzancu so bili njegov poslednji odpor.

Pogovor je moral priti polagoma na druge dežele in na Rusijo, kajti ujel sem sledeči Berardov stavek:

"Rusija? ... Povej mi resnico: Kaj je res kje ta Rusija, o kateri se toliko govori? Vsi govore o njej, a nihče ni bil tam. Vsaj noben kafone ni bil tam. Čeprav pridejo kafoni vsepovsod, v Ameriko, v Afriko, v Francijo. Toda v Rusiji ni bil nihče."

V nekaterih točkah je bil Berardo neomajen, na primer, kadar je nanesel pogovor na svobodo.

"Svoboda, da smeš javno govoriti?" je vprašal Berardo. "Saj vendar nismo odvetniki. Svoboda tiska? Saj vendar nismo stavci. Čemu ne govorijo rajši o svobodi dela, o dovoljenju, da smeš imeti zemljo?"

Tedaj pa sem — ne da bi zapazil — zaspal. Spati sem moral že nekaj ur, ko me je Berardo zbudil. Sedei je ob mojih nogah, Avezzanec je bil v bližini.

Čutil sem se, da se zmeraj nista spala in da sta se še zmeraj pogovarjala.

"Opusti," mi je dejal Berardo, "takoj boš lahko zopet spal. ... Ali poznaš zgodbo prince Torlonije?"

"Me ne zanima," sem odvrnil. "Vse zgodbe o princih so si slične. Pusti me spati."

"Vendar pa moraš vedeti, da takozvani princ Torlonia ni niti princ niti Torlonia."

"Ali se ti sanja?" sem vprašal Berardo.

"Vedeti moraš," je Berardo znova povzel, "da je prišel takozvani princ Torlonia, ki ga časte kafoni kot polboga, pred okroglo sto leti kot vojaški branjevec nekega francoskega regimenta v Italijo. Ni bil princ, niti kavalieri ni bil, kakor je don Paziensa. Bil je trgovec z vinom in klobasami. Imenoval se ni Torlonia, nego Torlogne. Spekuliral je z vojno, spekuliral je s soljo, zaslužil je pri farjih, zaslužil je pri Piemontezih, kradel je na desni in kradel je na levi, končno so ga povzdignili v grofa, nato pa napravili za princeza."

"Ali se ti sanja?" sem drugič vprašal Berardo.

Toda Berardo mi je obrnil hrbet in je začel znova govoriti

DVA "NEZMOTLJIVA" DIKTATORJA V ZMOTI

Na tej sliki sta Mussolini in Hitler dva izmed največjih "warmongerjev" kar jih pozna svetovna zgodovina. Slika je iz časa ko sta se zadnjič sešla na Brennerskem prelazu in skušala s svojimi ministri utoriti vtis, da sta nepremagljiva. Mussolini je izgubil od tedaj že skoro vse svoje cesarstvo v Afriki, v nagrado in za potolaženje pa mu je dal Hitler velik del Slovenije, Dalmacije, kos Grčije in pa "kontrolno" nad "neodvisno" hrvatsko državo. Medtem je tudi Hitler izprevidel, da ga vojna sreča zapuščala. Propad v Rusiji in srd proti njemu naraščajo posebno v okupiranih deželah.

Kaj sedaj?

Neznaneec, veliki Neznaneec je bil odkrit, je bil tu.

Ob vesti, da je bil Neznaneec, da je bil veliki Neznaneec ujet, so pridirjali žurnalisti, fašistovski vodje in visoki državni uradniki na policijo, kjer smo sedeli. Veliki Neznaneec je bil: kafe.

Policija ga je iskala prav za prav v mestu, toda ali ji je ostal en sam mestni prebivalec neznani? Vsek je katalogiziran, opremljen z žigi, vsakega nadzorujejo in poznajo. Tudi radikalni meščan (radikalni meščan se prav posebno) je katalogiziran, opremljen z žigi, policija ga nadzoruje in pozna. Toda kafoni? Kdo pozna kafe? Ali je v Italiji že sploh kdaj bila vlada, ki je poznala kafe? In kdo bi naj vse kafe katalogiziral, opremlil z žigi, nadzoroval in poznal? Kafoni so mnogoštevilni kakor muhe.

Torej: Neznaneec, veliki Neznaneec je bil kafe. Zmeraj znova so prihajali v celico po Berardo, da bi ga pokazali kakemu novemu funkcionarju, ki je hotel kafe, velikega Neznanca, izprašati ali pa samo videti. Ponoči so nas radi varnosti ločili in spravili vsakega v posebno celico, toda v naslednjih dneh so nas radi zaslisanja vtaknili zopet skupaj.

Komisar je hotel od Berardo mnogo izvedeti. Hotel je vedeti, kje je tajna tiskarna, kdo je tiskar in ali ima sodelavce. Toda Berardo ni odgovoril. Berardo je stisnil ustnice med zobe in jih do krvi grizel — v znamenje, da ga nobena stvar ne pripravi, da bi kaj povedal. Pri vsakem zaslisanju je bil videti slabši. Po prvem je imel samo modro podpludbo pod levim očesom, po naslednjih pa ga je človek komaj spoznal: ustnice, nos, ušesa in obrvi so kazali sledove pretrpljene nasilnosti. Vkljub temu je molčal in komisarjevim vprašanjem ni odgovarjal. Ker razporjenih ustnic ni mogel več stisniti, je stisnil zobe, da bi pokazal komisarju svojo neomajno voljo.

Neki večer so tudi mene poklicali k zaslisanju. Odvedli so me v klet, me vrgli na leseno klopi in mi z jermenjem zvezali roke na hrbet. Potem pa je bilo, kakor bi deževal po meni ognjen dež, kakor bi mi bil hrbet razporjen in žgan z ognjem. Kakor bi padal v brezdanji prepad. ... Ko sem se zopet zavedel, sem opazil, kako mi je tekla iz ust kri in kapljala počasi s klopi na tla. Obližnil sem se s jezikom in jo požiral: tako zelo me je v grlu pekel.

Naslednji dan so Avezzanca izpustili. Berardo in mene so spravili zopet v isto celico in sicer skupaj z nekimi iksmi, ki je bil prav podoben ogleduhu. Sepnil sem to Berardo v uho, toda on je odgovoril:

"To mi je prav vseeno. Vse, kar sem imel povedati, sem že povedal."

(Konec prihodnjic.)

Ali je vaše društvo že član Prosvetne matice?

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA

Zbral Charles Pogorelec

Anton Jankovich, Cleveland, je bil zadnjih nekaj tednov izredno aktiven. Prodajal je nad 300 koledarjev in poslal 19 naročnin. Mary Kaferle je poslala članarino Prosvetni matici za Krožek št. 1 Progresivnih Slovencev in obnovo naročnine za čitalnico Slov. del. doma. Joseph Lever je poslal novce za oglaševanje v koledarju in dve naročnini, John Krebel pa 4 naročnine in novce za 200 koledarjev ter \$5 podpore Proletarcu, ki jih je prispeval Felix Strunbelj. Klub št. 27 JSZ je prispeval v tiskovni sklad Proletarca \$50.

Frank Poličnik, tajnik društva št. 19 JPZS je sporočil, da društvo še naprej ostane v Prosvetni matici s članarino \$1 na mesec. Obnovil je tudi naročnino na list ter prispeval dolar v tiskovni fond. V Prosvetni matici so ostala tudi društva št. 16 in 192 SNPJ s članarino 50c mesečno, iz bližnjega West Allisa pa je poslal članarino Stefan Rossman za št. 3 JPZS. Louis Barborich je poslal 6 naročnin. Pravi, da je s prodajo koledarja domalega gotov. Pri tem delu je pomagal tudi Vincenc Pugelj.

John Teran, Ely, Minn., je poslal novce za prodane koledarje in za oglaševanje v njih. Pri prodaji mu je pomagal John Kunstelj. Sljednji jih je naročil še pet izvodov. Pravita, da se koledar vsem dopade.

Anton Shular, Arma, Kans., je poslal prispevke za klub št. 21 JSZ, vsoto za prodane koledarje, katerih je naročil še dva ter poslal tudi 6 naročnin. Iz Strabane, Pa., se je oglašil naš stari bojevnik John Terčelj. Poslal je dve naročnini in prispevek Prosvetni matici za klub št. 118 JSZ.

Naši sodrugi v Detroitu so bili dokaj aktivni zadnje čase. John Zornik je poslal 2 naročnini in novce za oglaševanje v koledarju. Kathy Stimac je poslala \$2 podpore listu. Mary Jurca pa \$140 v isti namen. Leo Junko je poslal 6 naročnin in \$1 v tiskovni fond. Tajništvo kluba št. 114 JSZ je prevzel s. Math Urbas. Seje kluba se bodo vršile od zdaj naprej vsak 4. petek v mesecu v SND. Joseph Klarich poroča, da gredo tudi koledarji dobro v promet.

Chicago-Cicero, Ill.: Angela Zaitz 2 naročnini, Chas. Pogorelec 6, Frank Zaitz eno in Frank Podlipec 2.

Anton Zornik iz zap. Penne je poslal 2 naročnini, novce za koledar in oglaševanje v njem ter \$12 kot letno naročnino od westmorelandske federacije S. N. P. J. Vzrok, da ni poslal več naročnin, je v tem, ker je zelo zaposlen s prodajo koledarja, in je treba to najprej spraviti s poti. Potem se bo spet lotil agitacije za list.

Mike Kopach, Barberton, O., je poslal dolar za Tomšičev predlog. Luka Može pa je obnovil naročnino.

Paul Peklaj je naročil večje število knjig za čitalnico SND.

v Waukeganu in poslal \$12 za njeno članarino v Prosvetni matici. Martin Judnich je poslal novce za koledarje, katerih so razpečali 130. Pri tem delu sta mu pomagale Mrs. Millerjeva in Mrs. Artacheva.

Frank Cvetan, Tire Hill, Pa., je s prodajo koledarja še zmeraj v akciji. Naročil je nadaljnjih 20 izvodov.

Iz Girarda, O., je poslala novce za oglaševanje v koledarju s. Sophie Tancek in dala \$4.10 v tiskovni fond. John Bogatay je poslal vsoto \$4.75 v tiskovni fond, ki je bila zbrana v veseli družbi in zraven tega še en dolar, ki ga je prispeval naš stari znanec in sodrug John Petrich iz Youngstowna, O.

Jože Cvelbar, Sharon, Pa., je poslal novce za prodane koledarje in dolar podpore listu, ki jo je prispeval Slov. delavski dom.

Jože Snoy iz Bridgeporta v vzhodnem Ohiju je poslal članarino za klub "Naprej" št. 11 JSZ in zraven prispeval dolar k Tomšičevemu predlogu.

Iz naselbine Red Lodge v gorati Montani se je oglašil Kajetan Erznosnik. Poslal je novce za prodane koledarje, provizija pa naj gre za kritje poštne.

Joseph Krmel, Burgettstown, Pa., redkokdaj zamudi priložnost, da bi ne prispeval kaj za vzdrževanje lista. Pred kratkem je poslal članarino za klub št. 19 JSZ ter novce za 12 koledarjev. Provizija pa naj gre tiskovnemu fondu, je omenil v pismu.

Frank Podboy, Parkhill, Pa., je naročil še dva koledarja in obnovil naročnino na list.

V Crested Butte, Colo., živi John Sukle, ki je naš dober simpatičar in se nikoli ne brani, kadar je treba kaj storiti za Proletarca ali za druge naše publikacije. Poslal je novce za prodane koledarje ter dve naročnini od katerih je ena nova.

George Smrekar iz Aliquippa, Pa., je poslal denar za drugo pošiljatev koledarjev, vsoto za 4 naročnine in \$1.60 podpore listu, ki sta jo prispevala s Tonetom Groznikom.

George Matetich, Koppel, Pa., Hrvat po narodnosti, pravi, da mu slovenščina ne dela zaprek. Pred kratkem je naročil naš koledar, kateremu smo priložili par izvodov lista na ogled in rezultat je bil, da smo z obratno pošto prejeli celoletno naročnino od njega.

Koledarjev imamo še par sto izvodov na rok. Kdor čitate, ljetv te kolone ga še ni naročil, mu priporočamo, da to stori, kajti za malo ceno \$1 bo imel obilico čtiva, ki ga bo z užitek čital. Še bolje pa bo, ako skušate pridobiti tudi svoje znanke, da se naroče na list in na koledar. Oboje zasluži kar največjo mogočo naklado.

Sklenjeno za '42, da dam svoji družini prednosti ELEKTRIČNEGA KUHANJA

Ohrani potrebne vitamine in mineralije ... napravi
vsak obed okusnejši in redilnejši

Sklenite, da boste od tega leta naprej servirali svoji družini bolj zdrave, bolj okusne, izredno dobre obede ... meso, bogato na vitaminih, in zelenjave, v katerih so ohranjene njih zdravstvene dobrine. To lahko storite za svojo družino z modernim, lahkim, varčevalnim električnim kuhanjem ... redilni način kuhanja.

Kadar kuhate na električnem štedilniku ni plamenov, ne dima. Spremenite kuhanje na to varno metodo.

Commonwealth Edison Company

Ali pomagata?

Zed. države so v vojni. Mnogi so že dali, in mnogi še bodo, življenje v nji.

Vi lahko pomagata z gotovino. Ne da jo podarite, ker vas država ne vpraša za dar, nego le, da vložite kolikor morete v obrambne bonde in v obrambne znamke.

Bondi stanejo od \$18 naprej in znamke pa so od 10c. Vse to vam prinaša obresti.

Torej vsakdo, ki dela in kaj zasluži, lahko pomaga. Pomaga tako, da dobi za posojilo vladi nazaj ves denar z obrestmi vred.

Investirajte v obrambne bonde!

Ali je vaše društvo že član Prosvetne matice?

Dramski odsek kluba št. 1 JSZ
CHICAGO, ILL.

vpripori

V NEDELJO, DNE 15. MARCA
V DVORANI SNPJ, 2657 SO. LAWDALE AVE.

komedijo v treh dejanjih

POSLEDNJI
MOŽ

Vstopnice v predprodaji 40c.

PREBITEK V KORIST PROLETARCA

PO IGRI PLESNA ZABAVA

KRITIČNA MNENJA, POROČILA IN RAZPRAVE

KOMENTARJI

John L. Lewis je predlagal unijam sloga, a se je izkazalo, da mu je bilo pri tem le za udar na CIO in na Roosevelta. S tem, pravijo, je odigral, razen v UMW, kjer je usidran diktator. (Več o Lewisovi zahrbtni potezi je na prvi strani v tej številki.)

Rev. James Cherne, ki je bil pred leti župnik v Sheboyganu, piše, da je on sedaj edini slovenski duhovnik v vsem Blejskem kotu in v Bohinjski dolini. Jugoslovanski Obzor v Milwaukee poroča:

"Rev. James Cherne, bivši sheboyganski župnik, o katerem nismo iz zbirke vojne med Jugoslavijo in našim čuili ničesar, se je dne 21. avgusta s karto svojem prijatelju, tukajšnjemu g. župniku Antonu Schifferju, na kateri sporoča, da je sedaj on edini slovenski duhovnik v vsem takozvanem Blejskem kotu in Bohinjski dolini. Ob nedeljah vrši svojo dušno pastirsko službo po župnijah v okolici Bleda, ob delavnikih pa mora v oddaljene bohinjske kraje. Da njega ni zadela enaka usoda kot druge slovenske duhovnike, se ima najbrž zahvaliti varstvu svojega ameriškega državljanstva, ki so ga naciji in fašisti vsaj od početka je kolikor toliko respektirali. "Šiba boja", piše Rev. Cherne, "je zadela vse naše stanovne, ker smo jo vsi stanovni tudi zaslužili."

Za Sheboygančane je zanimiva ta vest zato, ker so Cherne ta odločili in mu rekli, da naj gre v "pokoji", a v starem kraju pa je on dober duhovnik kar za polovico Gorenjske.

Spremembo v jugoslovanski vladi tolmačijo za potrebno radi tega, ker je prejšnji premier Dušan Simović general, in vsled tega neprikladen za politiko. Novi premier Slobodan Jovanović je politik in vrh tega advokat, kar ga že samo na sebi označuje za "politika". Kaj je prav za prav v ozadju od strani Dušana Simovića iz vlade, ni bilo javno še nikjer pojasnjeno. To, da je on general, ne more biti vzrok njegove odstranitve. Saj je tudi poljski premier Sikorski vojak po poklicu in general, pa v zvezi temu slovi poleg češkega predsednika Beneša za najzmožnejšega državnika, kar jih imajo za mejne vlade.

Neka "teta" prosi Slovence v Ameriki, naj pridobijo papeža, da proglasi pokojnega škofa Barago za svetnika. Hudo ji je, ker Slovenci, četudi smo pobožen narod, nimamo v praksi nobenega svojega svetnika.

Pišce:

"Časi sedaj so tako resni, da krvavo potrebujemo dobrega priporočnika pri Bogu. Ali ne bi mogle me slovenske matere, slovenski očeti pomagati..."

da dobimo na oltar svetnika Slovenca?"

"Teta" je priobčila svoj klic v Ameriški Domovini. Značilen je vsled vere, da je treba imeti tudi v nebesih "političen" vpliv, ne samo v mestnem svetu v Clevelandu. Kajne, če bi papež proglasil Friderika Barago za svetnika, bi ga Oče nebeski priznal za našega "koncilmana" in mi bi molili, da naj nam pri božjem stolu priprosi to in ono. Ker pa ni še svetnik, ga v nebesih ne priznajo za kaj posebnega, in tako smo popolnoma brezupni tudi nad zvezdami.

Dobre službe so silno važna stvar. To ve vsakdo, ki jih ima pravico oddajati, med njimi novi clevelandski župan Frank Lausche. Premalo jih ima, in upoštevati mora pri imenovanjih tudi druge, ne samo Slovence. Dosedaj je imenoval le Lokarja in Miheliča v res važne pozicije. Nekaj drugih rokov še pričakuje, da se jih bo spomnil.

Bolgarska federacija SLP (Socialist Labor Party) je pripevala njenemu angleškemu glasilu Weekly People nad \$2.200 in svojem glasilu Rabotnički Prosveta skoraj \$6.000. Zanimivo je, da ima SLP v Ameriki glavno oporo med Bolgari, med Srbi, in nekaj med Madžari in Finci.

Jugoslovanski Glasnik je v izdaji z dne 22. januarja označil "Srbobran" za fašističen list. "Srbobran" je med ameriški Srbi to, kar med Slovenci "Prosveta", namreč glasilo glavne in edine srbske podporne organizacije. "Jugoslovanski Glasnik" (hrvatski list v Chicagu) se zgraža nad omenjenim srbskim glasilom zato, ker zaradi Pavelića napada vse Hrvate. "Srbobran" ima močno oporo v jugoslovanskem poslaništvu v Washingtonu in v zamejni vladi. Opril se je tiste struje, ki propagira, da naj Srbi odvržejo idejo jugoslovanske federativne države in se odprto izrečejo za "veliko Srbijo". Pavelić hoče "veliko hrvatsko državo". Srbobranovi Srbi pa veliko Srbijo, v kateri naj bi bila tudi Hrvatska, Hrvat pa se pobilo v nji, kakor Pavelić pobija Srbe. Tako boj med ameriški Hrvati in Srbi škoduje obojem in ob enem jih ameriški javnosti predstavlja za "Balkance" v najslabšem pomenu besede.

Komisar Molotov je v posebnih poslanici ožigosol zločine, ki jih uganja nemška armada v okupiranih delih Sovj. Unije, in izjavil, da bo vojna za civilizacijo.

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORN JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET ČLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Naročnina za Združene države (izven Chicaga) in Kanado \$6.00 na leto; \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četrt leta; za Chicago in Cicero \$7.50 za celo leto; \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 So. Lawndale Avenue
Chicago, Illinois

cijo uspešno končana edino, ako se Hitlerja popolnoma porazi. Njegov dokument je dober, vendar pa se od onih, ki jih je pisal od avgusta 1939, pa do nemškega vpada v Sovjetsko Unijo, zelo razlikuje.

Amerikanski Slovenec poroča, da si je kupil nov linotip, ki stane \$6.000. Omenja, da je to najmodernejši stavni stroj. Škoda, da ker ni nikakršnega takega stroja, na katerem bi bilo mogoče tudi gradivo izboljšati. — J. P.

William Brunashmid, ki je bil nekoč zelo dober slovenski častnik, se je po mnogih letih oglašil v Prosveti proti umetnemu maslu (zoper oleomargarine). Wisconsin, ki je v mlečnih produktih izmed vseh držav na prvem mestu, je tudi v ospredju borbe proti nadomestilu. Eno najnevarnejših v tekmi z mlekarji je oleomargarine. Farmarji, kjer živi Brunashmid, se preživljajo z mlekarstvom, mnogo delavcev v čistiških klavnicah pa v izdelovanju oleomargarine. Kadar bo ameriško gospodarstvo pametno urejeno, ne bo vzrokov za take boje.

"Balkan Balkancem" je geslo, ki sta ga naglasila v pogodbi za zvezo med Grčijo in Jugoslavijo grški in jugoslovanski kralji. Geslo ni napačno, napačno pa je ozadje gesla. Pomeni namreč, da mora Balkan najaz v pest balkanskim kraljem. Tudi albanski kralj Zog soglasja s tem, in bivši rumunski kralj Karol. Nihče izmed teh vladarjev ni bil v korist balkanskim narodom.

Dnevnik "Novo Vreme" v Beogradu, ki je sedaj urejevan po navodilih nacistične cenzure in Hitlerjeve propagande, piše, da bo nova Srbija svobodna, velika in neodvisna samo, če se vrne "ideja velike narodne srbske države". Isti naciji narekujejo slične članke hrvatskim urednikom v Zagrebu — namreč, da postane Hrvatska velika in s povrnitvijo k načelu velike narodne hrvatske države. Nemci se smejejo in žanjejo po Hrvatskem in v Srbiji.

Ante Pavelić je v srbskem tisku v Ameriki silovito napadani. To je prav. Ni pa pravilno, ker isti tisk srbskega "kvizlinga" Milana Nedića je redkokdaj omenil in še to bolj z opravičevanjem kakor z zgražanjem. Pavelić v Zagrebu in Nedić v Beogradu sta v službi Hitlerja. Torej čemu delati razliko med njima?

Spomladanski koncert pevskega zbora "Zarja"

Cleveland, O. — Ker se nahajamo v tako resnih časih kot so sedanjí, je naša dolžnost se posebno paziti, da si ohranimo saj to kar smo si skozi mnogo let s trudom in napori ustvarili. To je naša kultura, in brez nje ni pravega življenja.

Pevski zbor "Zarja" deluje na tem polju že 25 let in skrbi, da naša pesem ne izumre. Se ni dolgo, ko smo opravili uspešno z enim koncertom, in sedaj se pripravljamo na drugega. Vršil se bo v nedeljo 1. marca v avditoriju SND na St. Clair Ave. Prične se ob 6. zvečer. Vzrok, da smo se odločili za to spremembo je, ker veliko naših ljudi dela tudi ob nedeljah, pa bi mogli priti na prireditev edino zvečer.

Zbor Zarja, pod vodstvom pevovalke J. Krabca, se pridno pripravlja, da poda čimboljši spored. V načrtu imamo spet nekaj novih tepih pesmi in pa venček oziroma izveček iz opere "Gorenjski slavec".

Poleg tega bo v sporedu še poseben prizor, ki ga je zasnoval Leo Potjansk. V njem bodo predvajane lepe domače pesmi, ki jih naša publika tako rada sliši in poje.

V drugem delu sporeda bo vprizorjena enodejanka "It Can't Be Done", v kateri bodo nastopile naše mlade moči. Po končanem sporedu pa bomo imeli, kot običajno, plesno zabavo. Igral bo John Pecon in njegov orkester.

Nahajamo se v vojni, pa je umevno, da posega Stric Sam po mlade ljudi tudi v pevsko zbor. Zbor Zarja bo vsled tega dokaj prizadet. Na našo publiko apeliramo, da naj nam vsled te nove težkoče stoji ob strani tako močno, kakor dosedaj. Le s tako skupnostjo bomo lahko uspešno nadaljevali svoje delo in čakali boljših časov, ki si jih obojamo po vojni. Natanejšje o sporedu te Zarjine koncertne prireditve bomo poročali pozneje. Tu vas le opozarjamo, da si rezervirajte nedeljo 1. marca za poset na Zarjin koncert. — Pub. odbor.

"Big Tony" Tomšič poroča

Oakland, Calif. — Ker se iz naše "zlate" Californije nihče ne oglašil, bom pa jaz poročal, da nas Japonci s svojimi bombami sem še niso dosegli. Ze za božične praznike so jih nam obetali, češ, da bodo oni igrali "Miklavža" in nam prinesli darila v obliki bomb. Pa ni bilo sile. Res smo imeli "black-out", a žena in jaz nisva imela nobene strahu radi tega. Bil sem ravno v "kevdru", ko je sirena naznanila, da moramo vse za temneti. K sreči sem držal za pipo, s kozarcem pod njo, pa sem nato lahko natakak kar v temi in se tako brezskrbno "tretal" samega sebe.

Moja mrs. je slutila, da se dobro zabavam, pa je pričela razbijati po podu, češ, pridi ven, ali se bojiš? Nisem hotel ugovarjati, pa sem se preselil v kuhinjo, in nato sva v temi skupaj čakala, kdaj pade bomba, ali pa bo dan signal, da luči lahko znova prižgemo. Padlo ni na nas ničesar in tako je vaja minila brez vsake nesreče.

Na lanki božični večer se je vsa naša družina zbrala pri najini hčeri Rose. Božično drevesce je bilo lepo ozaljšano, razsvetljeno in obloženo z darili. Pričakovali smo, da nam bo tudi na ta večer ukazano ugasniti luči in uprizoriti "black-out", pa nam niso nprtili te nadleg.

Dospel je Miklavž (ameriški, ne japonski) in razdelil darila. Bil je zelo radodaren vsem. Mene je zanimalo edino kar je meni poklonil, namreč tri pajnte "železne" in eno "kišto" piva. Sam sebi sem se snjel, Miklavžu pa se zahvalil in se mu priporočil, da naj se še oglašajo. Za nameček pa sva prejela od sorodnikov, prijateljev in znancev 183 voščilnih kartic k praznikom. Je res, kakor piše Trbovčev Tone v svoji koloni, kako prijetno je imeti prijatelje.

Leto 1941 bo ostalo marsikomu trajno v spominu, posebno še dan 7. decembra, ki je datum zahrbtnega japonskega napada na Havajske in Filipinske otoke.

S tem dnem je v Zed. državah nastalo geslo "Remember Pearl Harbor" (Zapomnite si Pearl Harbor). In tako je prav. Japonci bodo svoj napad drago plačali.

Tudi meni ostane lansko leto vedno v spominu. Citateljem sem predlagal, da naj vsakdo, ki zmote, podpre Proletarec s "cupakom". Predlog sicer ni šel na "splošno glasovanje", a podpiran je bil s prispevki v tiskovni sklad vsakrize. Bil sem kar vesel tako velikega odziva in hvaležen sem vsem prispevateljem. Želim le, da ostanejo temu listu enako prijateljski tudi v bodoče. Zato sem tudi omenil, da naj mu poleg pisanih voščil v času zadnjih božičnih in novoletnih praznikov prilože še kaj takega, s čemer se v tiskarni lahko poravnava račune. Kajti zgolj besed, kot sem omenil v tistem predlogu, ni mogoče zamenjati v banki. In res, tudi to moje priporočilo ni bilo brez uspeha.

Minulo leto mi ostane v spominu tudi radi mojega potovanja. Prevozila sva z ženo 6,984 milj brez vsake nezgode in obkalela mnogo naših prijateljev širom Amerike. Za Proletarca na tem potovanju nisem mnogo agitiral, ker sem bil preveč zaposlen s koncertno in s pivom.

Vzlic temu sem dobil dve naročnini za Proletarca, med njima eno novo in pa tri "cupake" v podporo mojemu predlogu. Prispevali so jih po enega vsaki Rose Zonta in Indianapolis, in Ignac Travnik ter Albert Naprudnik v Detroitu. To so stori-li na svojo roko, ne da bi jih jaz kaj silil k temu, poleg pa so me še tretali z železno vodo in s pivom. Takih je treba, pa bomo napredovali. Za list torej nisem dobil dosti, a toliko vendar, da je boljše kot nič.

Najino potovanje sem opisal dokaj natančno v Prosveti. Bilo je nadaljevano v dvanajstih izdajah. Delo je bilo menda nekako nerodno, a kaj naj se sploh pričakuje od takega "kmetavzarja" kot sem jaz? Vseeno, spis si bom ohranil za spomin.

V 1790. številki Proletarca me je moj prijatelj Tone iz Clevelanda še celo pohvalil in dejal, da se mu moj potopis dopade, zraven pa namignil, da kaj takega od "Big" Tonyja ni pričakoval. Izgledam pač kot kak "hribovec", "kmetavzar", — ha — ha — ha.

Toni ga je tu polomil, a ni mi treba misliti, da se mi je s tem zameril. Ako bi bil zapisal "slamorezec" namesto "kmetavzar", bi bil pisal po moji šprahi in pa moji soprogbi bi se bil prikupil, ker kadar ona zbija šale, mi tudi pravi "slamoreznik". A cenjeni večni popotnik, imam jo vseeno rad, čeprav se šali z mano, kakor imati ti rad svojo Cilko. Veš, Tone, moja soproga je zares pridna. Vse plača zame, kupila je karo, s katero sva se vozila, plačala nove gumijaste obroče, plačala ves gasolin in tudi za pivo mi je dajala, kadar sem bil žejen. Vidiš, kako sem srecen! Ne preostaja mi drugega, kakor da ji na vsak plačilni dan izročim svoj ček, potem pa ga takole na drobno dobim nazaj. Naj živi še mnogo let, ker je tako pridna gospodinja.

Naš večni popotnik v metropoli res zasluži priznanje, ker tako pridno deluje za naše liste in delavski pokret. V kampanji za zbiranje "cupakov" je izborno pomagal. Hvaležen sem mu in si že takrat želel, da bi imeli mnogo takih popotnikov in Tonetov.

Priporočam Jankoviču, naj poskusi za Proletarca tudi v Newburghu. Čital sem, da je omenjena naselbina jako majhna, v zvezi temu pa dovolj velika, da je zbrala v župnijsko blagajno visoko vsoto. Morda se bodo še celo oče Bažnik naročili na Proletarca. Škodilo mu gotovo ne bo, pač pa koristilo, če ga bo čital.

Iz tega dopisa torej vidite, da me japonske bombe še niso pokončale. Pozdravljeni in na svidenje, če ne osebno, pa v prihodnjem dopisu.

Anton Tomšič.

"Poslednji mož" pride k nam

Chicago, Ill. — Vojna je. Pa draginja narašča. In strašilo nas, da sladkorja ne bo, kar bo za sladkosnedneže še ekstra slabo.

Časopise bereme. Pišejo o vojni. Radio poslušamo. Poleg reklame brne iz zvočnika poročila o vojni. Gremo v kino. Vstajamo, ko zaslišimo patriotično himno. Na filmu gledamo prizore z bojišč.

Gremo ven. V veži kliče govorilca, kupujte obrambne zaoblžnice!

Drugi dan na delo v tovarno. "Plačilni dan je danes. Pomagaj vladi. Tvoja dolžnost je. Pusti nekaj od svoje plače za obrambne znamke."

Pride domov. In spet slišiš: "Tega je ubilo, ko je padlo letalo na tla, in našemu sosedu so pisali, da mu je ubilo sina v vojni."

Otroci gledajo slike, čitajo naslove in z jezinih besedami pobijajo sovražnike. Posebno Japonce.

Gres na društveno sejo. "Prispevajmo za cigarete vojakom, ki so naši člani." Društveni bratje kar teknujejo, kdo naj bo

v takih rečeh bolj rodoljuben in radodaren.

Vsedeš se na poulično. Pred teboj sede ljudje, ki čitajo. Pa vidiš, tudi ako ne bi hotel: Bitka tu, bitka tam, mnogo ubitih, ladja potopljena, itd.

Kam bi človek šel, da bi bil saj eno popoldne prost te živčne borbe?

Dobro, v nedeljo popoldne iz zvečer 15. marca si lahko odpohčete. Tega dne namreč vprizori dramski odsek kluba št. 1 JSZ komedijo v treh dejanjih "Poslednji mož". Dasi bo v nji tudi vojak, ne bomo nič govorili o vojnih zadevah, nego uganjali na odr burke, da bomo pozabili na sladkor, na draginjno, na vojno in na davke in sploh na vse druge vsakdanjosti, ki nas teže.

Ta prireditev se bo vršila v dvorani SNPJ. Datum, da ga ponovimo, je 15. marca. Najboljše je, da si vstopnice čimprej nabavite. So v prodaji po 40c, vstevši z davkom. Dakev, temu se v vojnem času ne moremo izogniti, toda plačal ga bo klub, torej nič skrbi radi tega.

No, o "Poslednjem možu", ki nastopi omenjenega dne, vam nismo še ničesar pojasnili. Mogoče storimo to v kaki prihodnji številki. Želim namreč, da se seznanite z njim sami, s takim kot je, kakor je ustvarjen.

Komedija "Poslednji mož" je polna humorja. Smeh je nam v teh časih potreben. Koristi zdravju. In kadar slišimo dobro šalo, pozabimo vse drugo. Torej dne 15. marca ne boste imeli tisti, ki pridete v dvorano SNPJ, nikakih skrbi. — P. O.

Vojaški pogreb F. A. Kobala

Clarendon Hills, Ill. — Tu se je prošlo soboto vršil pogreb pokojnega Franka A. Kobala, ki je bil članik v ameriški letalski floti. Smrtno se je ponesrečil z več drugimi letalci dne 30. decembra, ko je njihov aeroplan treščil nekeje v Californiji v gore. Našli so jih šele par tednov pozneje.

Pokojni Kobal je bil star 25 let. Tu zapuša očeta Valentina Kobala, ženo, brata in sestro. Mati mu je umrla še v njegovi rani mladosti v Montani, kjer je bil rojen. Dokler je bil v Clarendon Hillsu, je pridno pomagal svojemu očetu v prodajalni in v gostilni. Vsi, ki so ga poznali, so ga vsled njegove prijaznosti in vljudnosti radi imeli. Očetu in drugim sorodnikom na težki izgubi iskreno sožalje.

Banket v počast Thomasu

V petek 30. januarja priredi čikaška organizacija S. P. banket v počast Normanu Thomasu, ki bo govoril ob tej priliki o predmetu, da-li nam sedanja vojna prinese socializem.

Vstopnina (vstevši večerjo) je \$1 za osebo. Pričetek banketa je ob 6:30 zvečer.

Slovenski fantje v armadi

Crested Butte, Colo. — Tukajšnja naselbina šteje 1400 prebivalcev. V ameriški armadi je sedaj 24 naših fantov, drugih 35 pa bo pozvanih vanjo vsak čas. Večinoma so slovenske in hrvatske narodnosti.

Moj sin je pri vojakih že eno leto. Domov je prišel dan dopust koncem decembra. Pravil je, da imajo hrano zelo dobro, in da so imeli na božični dan prav razkošno kosilo. Servirali so jim tudi purana. Ker je v njegovem taboru 20,000 vojakov, je bilo treba za tolikšno množico pač mnogo paravov.

"Vsak ameriški vojak se smatra sposobnim za spoprijem

s petimi Japonci," je nam povedoval in iz očpara male ameriške armade na Filipinih izgleda, da je to res.

John Sukle.

Zgodovinski dnevi Jugoslavije v letu 1941

Ameriški tisk je priobčil časovni pregled glavnih dogodkov, ki so se zgodili po svetu in v Evropi leta 1941. Jugoslavija je v teh časovnih pregledih med prvimi mestni.

"The New York Times" je v svoji številki dne 28. decembra priobčil zanimiv pregled najvažnejših zgodovinskih dogodkov, ki so se zgodili leta 1941. Jugoslavija je v tem letu odgrala vano zgodovinsko vlogo. Iz "New York Times"-a prinašamo naslednji seznam pomembnih dni.

"26. marca 1941. — jugoslovanska vlada podpisuje sporazum z osiščem.

27. marca — narodni upor v Jugoslaviji vrže vlado in postavi proti-osiščeno oblast.

6. aprila — nemška vojska napade Jugoslavijo in Grčijo. Beograd podpisuje pogodbo o nenapadanju.

8. aprila — Nemci prispejo do Egejskega morja in preprečijo zvezo med grško in jugoslovansko vojsko.

12. aprila — Sovjetska Rusija obsoja Madžarsko zaradi napada na Jugoslavijo.

Opisujoc pomen in smisel važnejših dejstev v letu 1941. "New York Times" pravi: "Vso zimo je bil Balkan vznemirjen zaradi vojne živcev, s katero Nemci ne priznavaajo. Prvega marca se je začelo vojaško delovanje. Nemški vojaki so vdrl v Bolgarijo in Sofija je podpisala pogodbo s silami osišča. Pozneje istega meseca je jugoslovanska vlada popustila pred neizdržnim pritiskom. Potem je prišel prvi preobrat... 16,000,000 močnih Jugoslovancev je odbilo sporazum in napodilo vlado, ki jih je izdala. Zgodaj jutraj 6. aprila so nacistične vojske začele vpad v malo kraljevino. V manj kot sedmih dnevih je nemška vojska prodrla do Soluna in junaki Grki so bili v precepu." O uporih v Evropi isti list pravi: "V zasedenih krajih Evrope nastajajo upori, napadi in nasilja najbolj opozarjajo na nepremagljivi duh zaslužjenih narodov, tako so vojske v srbskih in grških gorah na delu, da potolčejo osvojevalce.

AGITATORJI NA DELU

Vse naročnine, ki jih pošljejo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so štete na bazi polletnih naročin. Namreč agitator, ki pošlje eno celotnino, je zabeležen v tem seznamu s dvema polletnima.

Ant. Jankovich, Cleveland, O.	12
Frank Cetan, Tire Hill, Pa.	19
Louis Barborich, Milwaukee, Wis.	10
Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.	8
Anton Shular, Arma, Kans.	6
Leo Junko, Detroit, Mich.	6
Frank Zaitz, Chicago, Ill.	5
John Krebel, Cleveland, O.	4
Anton Udovick, Oglesby, Ill.	4
George Smrekar, Aliquippa, Pa.	3
John Plachtar, Dearborn, Mich.	2 1/2
Joseph Snay, Bridgeport, O.	2
John Marolt, W. Mineral, Kans.	2
Frank Stih, Sheboygan, Wis.	2
Frank Podilpec, Cicero, Ill.	2
Mary Kafele, Cleveland, O.	2
John Terfelj, Strabane, Pa.	2
John Zornik, Detroit, Mich.	2
Angela Zaitz, Chicago, Ill.	2
Anton Zornik, zap. Penna.	2
Joseph Levor, Cleveland, O.	2
John Sukle, Crested Butte, Colo.	2
Skupaj v tem izkazu (4 tedne, od 27. dec. 1941 do 24. jan. 1942) 101 1/2 naročin. Prejšnji izkaz (4 tedne) 138 naročin.	

ZA LICNE TISKOVINE
VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO
Adria Printing Co.
1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Tel. MOHAWK 4707
PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

Still Below Efficiency Level

How do wages stack up at this moment against the ever-mounting demand for skilled labor on one hand and the substantially increased cost of living on the other?

A few facts may interest our readers. Wages today average 77 cents an hour in American factories, the highest level ever reached. This, however, is still below the minimum of \$1.08 necessary to support a family of five in health and efficiency at today's prices; it is only slightly above the bare subsistence level of 71½ cents for a family of four. That is, almost half of all American factory workers receive less than bare subsistence wages. Less than half our 11,705,000 factory workers are reported as receiving wage increases last year (only 4,063,000 in the first ten months). The raises were limited chiefly to union members.

Wages can rise without increasing production costs

Since 1937, production per man-hour goes steadily forward at a rate of more than 3 per cent per year; that is, labor becomes steadily more valuable, labor cost per unit steadily declines. Today industry is reducing costs in a two-fold manner. In addition to cutting labor costs by increasing production per hour of work, it is also cutting overhead costs by increasing the volume of output. This double saving can be turned into wage increases. No price control can prevent this kind of wage increase.—Justice.

Duty and Responsibility

The outcome of modern warfare, in which mechanical equipment is utilized on the widest scale ever known, is in the last analysis determined by production.

The relative importance of material equipment is shown by these two contrasts: In the last war one person on the combat line was supplied by three to four persons in industry, while in this war every man with a gun requires eighteen in industry. In the last war equipment for one enlisted person cost about \$35, while in this war the cost approximates \$3800. Unless our armed forces have equipment of the most improved character and in vast quantities, they are hamstrung.

Human beings, however great their courage and devotion, cannot stand up against tanks and planes. We, through our unions, pledge ourselves to keep our fighting men equipped and to give ourselves unreservedly to this work.—American Federationist.

A Little too Seraphic

It isn't necessary to paint Mr. Josef Stalin in the form of an angel with wings just because he is one of our allies and the Russians are putting up a good scrap.

Former Ambassador Davies appears to think that all those liquidated in the purges were traitors or fifth columnists. It seems an unnecessary conclusion. It is more probable that Stalin's ambition to stay in the saddle had something to do with the matter.

Walter Duranty, in his book, "The Kremlin and the People," does not go quite so far as Davies, although he believes there was some guilt among the generals. He is sympathetic toward Russia and would not purposely make the purges look worse than they were.

No doubt there was a widespread desire to get rid of Stalin. Bolsheviks are not bothered with conscience as to ways and means. If they could have used German or Japanese assistance to stage a revolution in Russia, doubtless they would have done so. There were personal ambitions on both sides. Neither side intended to establish democracy in Russia.

As to the number liquidated in the purges, Duranty says, "Some competent observers place the number killed as high as 30,000 to 40,000, and the exiled at 1,000,000. One thing is certain, that from 60 to 70 per cent of the leaders in every field of Soviet activity and endeavor were 'purged,' and of these at least one-third, perhaps one-half, were shot."

If it was a conspiracy, it surely was a wide one. The purge took most of the council of commissars and most of the central committee of the Communist party as well as most of the leaders in every field of Soviet activity. If any of them had connived with Hitler, well, so did Stalin, in 1939 and from then onward until June 22, 1941, when Hitler turned upon him and invaded Russia.

Whatever the truth may be about the purges, the Russians have given a good account of themselves in the present hostilities, and it may be hoped that they will take control of their own government and establish democracy.—The Milwaukee Post.

Clergy "Essential" in War

Price Administrator Leon Henderson announced that ministers of all denominations will be allowed to buy tires and tubes in order to get around "to conduct services that are essential to the spiritual welfare of the public."

Friendship is to be purchased only by friendship. A man may have authority over others, but he can never have their heart but by giving his own.—Thomas Wilson.

THE MARCH OF LABOR

One Way to Fight Fear

Fear is just about the worst thing in the world. Fear of what others will think or say about you, or do to you. Fear of losing your penny, the game, your girl, your job, your fortune or chance of making one, your reputation, your life. Fear of being bested in business. Much of our lives is ruled and made more or less miserable by fear.

Now comes David Seabury, psychologist, and says, "Competition is the greatest single cause of fear. Competition produces neuroses, inferiority complexes, and the consequent failures in life."

Isn't it the truth? The essence of competition is fear of your competitor and of what he may do to you.

What if competition were replaced by co-operation? Wouldn't we all heave a sigh of relief and say, "Praises be! I don't have to watch Bill Smith out of the corner of my eye any more, for I know he is no longer fighting me but is cooperating with me, for the good of us both?"

That harried look would fade out of people's eyes. Prisons and insane asylums would be emptied. Genuine peace would become possible.

One good way to fight fear is to co-operate. Workers banding together in unions make themselves secure and drive away the fear of losing their jobs. Workers co-operating with consumers to organize and run co-operative business make themselves even more secure; they not merely protect their wages but they build sound business, which mean stable jobs. The consumers, too, thru their co-operation diminish the fear of being exploited by profit-seeking distributors.

Says Seabury: "Until we learn that utility and service must be our motivating factors instead of the chicanery of competition, of trying to best the other fellow and those below us, orderly living will be impossible."

Social co-operation, too, reduces fear. Every body needs a "gang," and every adult likewise needs a "crowd" where he is known, respected, has an equal standing with his fellows, and "belongs." The principle of co-operation should rule in social as well as economic life.—The Co-operative Builder.

STOP DISCRIMINATION

President Roosevelt and Attorney-General Francis Biddle are to be commended for condemning the discrimination being practiced in many industries against loyal citizens of foreign birth and urging all employers to refrain from adopting such policies.

The following statement of Attorney General Biddle is well worth reproduction:

"War threatens all civil rights; and although we have fought wars before, and our personal freedoms have survived, there have been periods of gross abuse, when hysteria and hate and fear ran high, and when minorities were unlawfully and cruelly abused. Every man who cares about freedom, about a government by law—and all freedom is based on fair administration of the law—must fight for it for the other man with whom he disagrees, for the right of the minority, for the chance for the underprivileged with the same passion of insistence as he claims for his own rights."

"If we care about democracy, we must care about it as a reality for others as well as for ourselves; yes, for aliens, for Germans, for Italians, for Japanese, for those who are with us as well as those who are against us; for the Bill of Rights protects not only American citizens but all human beings who live on our American soil, under our American flag. The rights of Anglo-Saxons, of Jews, of Catholics, of Negroes, of Slavs, Indians—all are alike before the law. And this we must remember and sustain—that is if we really love justice, and really hate the bayonet and the whip and the gun, and the whole Gestapo method as a way of handling human beings."

Peoples from every nation under the sun have migrated to this country to find freedom and to earn a living for themselves and their families. These people are loyal and patriotic people. As President Roosevelt said, many of them may have sons fighting for America in the Far East. The vast majority of these people have no love for foreign dictators, as a matter of fact they detest the tyrants as much, if not more, than the American-born citizen does.

There is no reason for discrimination against citizens of foreign birth or those with foreign-sounding names, even though the nation is at war. Let us adhere to the principles of democracy. Keep alive the Bill of Rights.

—The Progressive Miner.

JUGOSLAVIA

Not much news comes out of what was Yugoslavia, and what hopes to be Yugoslavia again sometime, but the American Friends of Yugoslavia, an organization located in New York, says there is a veritable war front in that region.

For a while after Yugoslavia was supposedly conquered, the papers carried many reports of the execution of Jews and Communists, as if there were no one but Jews and Communists there, and the impression was given that only small guerilla attacks were going on.

Even that would have been welcome. But the New York organization, with underground sources of information, says regular troops of the Yugoslav army are still in the field, under the command of General Draza Mihajlovich. After the collapse they withdrew to the mountain fastnesses, and they operate from there, harrying the enemy continually.

It all helps.—The Milwaukee Post.

Histology is the branch of science which treats of the minute structure of animal and vegetable tissues as seen through the microscope.

LAND POLICY FOR MORALE

Indication increase that the morale of the German soldiers at the front is in a state of decline and the German authorities are hastening to counteract this tendency by giving the soldier a share in the loot. The Volkischer Beobachter of Oct. 30, 1941, states that from now on soldiers may take the preliminary steps to acquire farms on Polish soil. Presumably the policy has been, or will be, extended to other occupied countries.

Procedure Specified

When applying for the allocation the German soldier must apply for a "Neubourgeoischein" or New Peasant Certificate, in the requisite department of the county of his origin, the possession of which will give him the right to apply to be allocated a suitable farm. He will receive the farm immediately upon his discharge from the Army, and in the meantime the confiscated property will be administered in his behalf by the German administration.

Usually the farms will be from 20 to 40 hectares (50 to 100 acres) but in particular cases up to 125 hectares (about 300 acres) may be granted. The article adds that the financial conditions will be very favorable and that the German colonists may be able to avail themselves of extensive credit.

Behind The Decree

The intention of this decree is obvious. By giving him a stake in victory, the Nazis are hoping to bolster the fighting spirit of the soldier which has shown a dangerous tendency to decline since the winter arrived on the Eastern front.

Nevertheless, the Nazis cannot expect too much from such a policy. The German peasants in the Army will undoubtedly be appeased by such measures; but the major part of the Army consists of soldiers drawn from industry and it is doubtful whether the distribution of agricultural land will appeal to more than a small minority of them.

—The Call.

Johnson Explains How Japanese 5th Column Got Start

Now and then in a debate in the senate a crisp bit of truth comes out. The other day they were debating a bill setting quotas for sugar production. One of the senators moaned the blues about the losses that the sugar growers of the Philippine Islands and Hawaii are taking because of fifth column activities of the Japs.

About that time Senator Johnson of Colorado inquired if it wasn't a fact that the Jap fifth columnists were imported into Hawaii and the Philippines by the big sugar planters for the purpose of breaking down the wage leaves. And that was that—no more tears were shed for the planters.

I SIT ON THE FENCE

I enjoy a good fight, it's a wonderful sight.

Providing I'm not in the fray!

I'm a peaceable soul who prefers his skin whole,

So I sit on the fence and survey!

I sit on the fence and gaze from thence

At the fighters who fight in the fray:

If the company wins, my hide will be safe,

And I value my hide, I must say!

If the Union is best, I'll cheer with the rest,

And accept the raise in pay:

I'll hop off the fence to count my pence,

Then I'll hop on again and survey!

I'm a generous soul, and it's ever my goal

To have plenty of cheers to spare;

I'm sure they go nice, with my kind of advice,

Which is commonly called "Hot Air!"

So I sit on the fence with attention tense,

And watch the battle veering;

If the company wins, in spite of its sins,

You'll surely find me cheering;

But if the Union men are victors, then—

You will hear my wild "Hurray,"

As I hop off the fence to show my good sense,

Ere I hop on again and survey.

For what is the use, or where's the excuse

To put my skin in danger!

I have always known that my skin is my own,

And not the skin of the stranger!

So I sit on the fence, and my dia is intense

BOLD LEADERSHIP NEEDED

Who should pay the dollars-and-cents cost of this war? We know who will do the fighting? The sons of workers and farmers will make up 80 per cent of our army and navy. But who should contribute the money—the billions needed to take care of the huge program which must be put over if Hitler is to be defeated?

In a democracy, like ours, there is only one answer: Those best able to pay. Apparently, President Roosevelt agrees with that answer, but powerful men in his own Treasury Department do not agree. Influential leaders in House and Senate do not agree.

In the judgment of Labor, if we are to have the right kind of tax bill, the President, himself, must lead much more definitely than he has up to date.

For example, he says, Congress should plug the loopholes in existing tax laws, but the average American hasn't a very definite idea of what the President means by "loopholes." He doesn't know that for 20 years experts in the employ of the government have deliberately placed those "loopholes" in the tax laws, and then, many of them, resigned from government service in order that they might show rich men how to find those "loopholes" and profit from them.

The average citizen does not know that during the last 20 years the very rich, because of those "loopholes" have "gyped" the Treasury of billions and billions of needed revenue.

The President and the Secretary of the Treasury know all about these "loopholes." They can diagram every one of them and make a fairly good estimate of just how much each "loophole" has cost the government.

Take that nice little "loophole" which enables a rich man and his rich wife to make separate income tax returns. That costs the Treasury not less than \$300,000,000 and perhaps \$500,000,000 a year. No one benefits except the very rich and they don't need the money.

If the President would frame a "fireside chat" or a message to Congress describing these "loopholes," showing just how much each "loophole" costs, why it is unfair to the masses of the American people, and perhaps give the names of a few of the chief beneficiaries, he could blow the tax lobby out of the water.

Supplied with that kind of ammunition, Progressives in House and Senate could literally overwhelm those who are seeking to make the poor man pay the bill, while the poor man's son is fighting the war.

If the President doesn't do something like this, if he doesn't supply the bold leadership so urgently needed, the tax lobbyists will win again, as they have so often won in the past.—Labor, Washington, D. C.

DEVASTATED GREECE

Six months have passed since the Germans completed the conquest of Greece. The few persons who have passed through Greek territory in that time agree that in this war no country except Poland has been reduced to such bitter destitution by its conquerors. From the Bulgarian and Yugoslav borders to the top of the Peloponnese peninsula stretches a long succession of devastated towns and villages; in some of them not a wall has been left standing. The plight of their inhabitants is pitiable beyond words. They lack food and have only the merest apology for shelter from the winter winds that now sweep over the land.

The conquerors have divided the country into three zones. The richest provinces in the north have been handed over to the Bulgarians, who have set out to exterminate the Greek population that they may colonize their own people. Germany has retained Central Macedonia, including Salonika, with the adjacent islands. The Italians have been allowed to take over the rest, with the Germans still retaining the most important strategic points.

Throughout all the provinces, no matter what the nationality of their new masters, the utmost destitution prevails. The practice is for the military controllers to commandeer all foodstuffs for the armies of occupation. What is left after army needs are satisfied is retailed to the civil population at exorbitant prices. In the islands famine is even more severe, because all shipping has been seized by the Axis powers.

Yet Greek faith in the ultimate victory of the forces of freedom remains unshaken. Every Greek is confident that out of his sacrifices there will still emerge a better and stronger country.—The New York Times.

Reminder

"Johnny, I'll have you behave yourself when you're at home. What would your teacher say if you acted like that in school?"

"She'd say, 'Behave yourself—remember you're not at home now.'"

Beware of fury of a patient man.—Dryden.

I want . . . FIGHTING DOLLARS

America must be strong. Every man and woman must contribute their strength to the strength of America at war.

Some are carrying guns—some are flying planes—some are giving their blood on ships at sea.

YOU on the home front must buy those guns—those planes—those ships. That must be your contribution to freedom under fire! BUY DEFENSE STAMPS AND BONDS TODAY—buy them with every penny you have to spare!

Postage Rate Fixed For Mail to Troops Outside of U. S. A.

WASHINGTON, D. C.—Postage rates were established recently for letters and parcels addressed to members of the armed forces outside of the continental United States. Under this order, air mail will be addressed to soldiers and sailors anywhere upon payment of a rate of six cents per half ounce. Parcel post rates will be computed only on the distance from the point of mailing to the port of embarkation.

Shipments to China

The American Bureau for Medical Aid to China, member agency of United China Relief, announces that it is shipping \$20,000 worth of medical supplies, including 10,000,000 tablets of thiamin chloride (vitamin B1), to China.

The 10,000,000 tablets of thiamin chloride are valued at \$11,000 and will be used by the Chinese Red Cross to combat beri-beri among soldiers and civilians in Free China.

The shipment also includes 100,000 tablets of sulfaguanidine, valued at \$5,000, for the treatment of dysentery; machine and machine tools for the repair of ambulances, and photographic equipment and supplies for producing education films for the Emergency Medical Service Training Schools.

AFL Membership Reaches New All-Time High Mark

Washington, D. C.—The American Federation of Labor gained 258,668 new members in the last four months of 1941, bringing its total dues-paid membership as of December 31 to an all-time high of 4,827,724. Secretary-Treasurer George Meany announced. This figure does not include a floating membership estimated at 500,000 which is not on a dues-paying basis. The previous membership record of the Federation was recorded last August 31 when the figure was 4,569,056.

Most of the new gains in membership were achieved in defense industries and in miscellaneous plants hitherto unorganized, Mr. Meany said.

Medals for Workers

Congresswoman Edith Nourse Rogers, Massachusetts Republican, has introduced a bill into the House providing for the award of distinguished service medals for workers doing an exceptional job in producing defense materials. The award may be made to individuals or unions where "excellent performance" is rendered, in the same way that awards are made to soldiers and sailors who distinguished themselves in actual combat. "War cannot be won with men alone, no matter how brave and gallant they are," Mrs. Rogers said. "We know that it must be won with the materials of war."

War Effecting Hosiery

Only four colors will be used in the manufacture of women's hosiery this year, according to the Textile Color Card Association. They are bluish-blond, sunnitan, amberspice, and townmist.

St. Peter: "And here is your golden harp."

Newly arrived American: "How much is the down payment."